

## АНОТАЦІЯ

**Хань Чжаньянь. Педагогічна самоідентифікація майбутніх учителів спортивних дисциплін у КНР — Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.**

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). — Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2022.

У дисертації «Педагогічна самоідентифікація майбутніх учителів спортивних дисциплін у КНР» науково обґрунтовано теоретичні засади та досвід формування із зазначеної педагогічної проблеми, висвітлено підходи до формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів фізичного виховання в Україні та визначено шляхи творчого використання українського досвіду в китайському освітньому просторі. Зокрема висвітлено сутність таких ключових для дослідження понять, як ідентичність, ідентифікація, самоідентифікація, професійна самоідентифікація, педагогічна самоідентифікація, компетенція, компетентність, розкрито основні елементи професійної самоідентифікації; проаналізовано систему підготовки майбутніх вчителів спортивних дисциплін та визначено роль і місце психолого-педагогічних дисциплін у навчально-виховному процесі ВНЗ; узагальнено досвід із формування педагогічної самоідентифікації як під час аудиторних занять студентів із педагогіки, психології та інших навчальних дисциплін, так і під час проведення педагогічної практики.

На основі аналізу педагогічної літератури висвітлено підходи до визначення сутності професійної та педагогічної самоідентифікації майбутніх фахівців, визначено основні елементи професійної самоідентифікації (статуси і ролі, пропоновані суспільством; соціальні групи і інститути, в рамках яких здійснюється професійна самоідентифікація; цінності, соціальні норми, знання, вміння, навички, необхідні для становлення і підтримки професійного статусу; соціальні технології з виробництва відтворення і

передачі норм, цінностей і культурних зразків даної професії іншим людям), виділено основні етапи професійної самоідентифікації (пізнання професії та визначення моделі ідеального професіоналу; визначення ставлення до професії, формування мотивації до виконання професійної діяльності; вивчення особливостей професійної діяльності), визначено фактори професійної самоідентифікації (сім'я та сімейні традиції; школа та позашкільна освіта; соціокультурний контекст; професійна освіта; економіко-політичний контекст).

Установлено, що з педагогічною самоідентифікацією тісно пов'язана структура професійних уявлень, які можуть виступати як психологічні механізми формування образу професії. Зокрема специфіка комунікативної та професійної компетентності та ціннісно-мотиваційний компонент професійної діяльності. Проаналізовано підходи до визначення таких важливих для дослідження понять, як «компетенції» та «компетентність». Узагальнено компетентності, які є необхідними для формування педагога (особистісна, методична, фахова, соціальна, комунікативна, полікультурна, інформаційна, психологічна, психолого-педагогічна тощо).

З'ясовано, що у КНР є необхідність формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін, адже є частина студентів, які під час навчання у педагогічних закладах освіти асоціюють себе більше зі спортсменами, ніж з учителями, що може негативно відобразитися на організації навчального процесу.

З метою кращого розуміння підходів до формування майбутніх вчителів спортивних дисциплін взагалі та педагогічної самоідентифікації зокрема проаналізовано систему підготовки, яка існує у закладах вищої освіти КНР. Установлено, що підготовка відповідних фахівців може відбуватися як на базі університетів фізичної культури, так і на базі факультетів фізичного виховання педагогічних університетів країни. Під час організації навчального

процесу приділяється увага як спортивній підготовці студентів, так і вивченню дисциплін психолого-педагогічного циклу.

Установлено, що формування педагогічної самоідентифікації відбувається під час вивчення студентами таких дисциплін, як педагогіка, психологія та частково іноземної мови. Проаналізовано зміст програм із зазначених дисциплін та визначено теми, які сприяють формуванню педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін: «Педагогічна майстерність учителя як теоретична проблема педагогіки», «Структура педагогічної майстерності учителя фізичної культури», «Педагогічна майстерність» тощо. Висвітлено підходи до вивчення цих тем.

Виявлено, що подальше формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін відбувається під час проходження педагогічної практики. З'ясовано, що під час цього виду навчальної діяльності у студентів мають сформуватися професійно-предметні, практичні та методичні знання. Визначено основні завдання педагогічної практики (формування та розвиток професійних знань, умінь та навичок; розвиток потреби в педагогічній самоосвіті й постійному самовихованні; створення інтересу до професії вчителя спортивних дисциплін; виховання необхідних для професії вчителя спортивних дисциплін якостей особистості; ознайомлення із досвідом більш досвідчених колег із метою його творчого використання під час викладання; вивчення організації навчально-виховного процесу в середній школі та вищій школі; формування творчого підходу до здійснення педагогічної діяльності).

На основі аналізу програм із педагогічної практики узагальнено компетентності, які мають бути сформовані у студентів після її проходження (загальнопрофесійні, професійні та загальнокультурні). Визначено основні види роботи (організаційна, навчально-методична, дослідницька, фізкультурно-оздоровча) та їх зміст під час проходження педагогічної практики. Установлено, що педагогічна практика надає студентам змогу

сформувати власну педагогічну самоідентифікацію, адже під час її проходження вони отримують методичну підтримку щодо проведення занять та вдосконалюють власні методичні знання та уміння, зрозуміти необхідність знань функцій психіки, основних потреб людини, емоцій та почуттів, мотивацію поведінки, соціально-психологічні особливості різних груп людей, психолого-педагогічні засоби організації та керування індивідом або групою людей.

Висвітлено систему підготовки майбутніх учителів фізичної культури в Україні. З'ясовано, що як і у КНР формування спеціалістів відповідного профілю відбувається як на базі академій фізичної культури, так і на факультетах фізичного виховання педагогічних університетів. Водночас в українських закладах вищої освіти значно ширше представлено блок психолого-педагогічних дисциплін та годин на їх вивчення, що сприяє більш глибокому формуванню педагогічної самоідентифікації. Зокрема, формування педагогічної самоідентифікації українських студентів відбувається під час вивчення таких дисциплін, як «Педагогіка», «Психологія», «Основи теорії та методики фізичного виховання», «Основи педагогічної майстерності», «Теорія та методика гімнастики», «Теорія та методика викладання спортивних дисциплін», «Підвищення спортивно-педагогічної майстерності», «Педагогічна практика в початковій школі закладів середньої освіти», «Педагогічна майстерність», «Теорія та методика спортивного тренування в навчальних закладах» тощо. Проаналізовано зміст цих курсів та тем, які спрямовані на формування педагогічної самоідентифікації.

На основі аналізу навчальних планів та робочих програм провідних закладів вищої освіти України, доробок та напрацювань українських педагогів визначено рекомендації щодо можливостей творчого впровадження українських ідей в освітній простір КНР: розширення блоку вибіркового методичних дисциплін, які представлено в українських ЗВО, формування

позитивної мотивації до здійснення педагогічної діяльності; застосування компетентнісного підходу до підготовки майбутніх учителів спортивних дисциплін; урахування зовнішніх та внутрішніх чинників професійного розвитку особистості вчителів фізичної культури; покращення теоретичної й методичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури; прищеплення майбутнім педагогам уміння самоорганізації як складника їх професійної підготовки.

**Наукова новизна і теоретична значущість дослідження** полягають у тому, що *вперше: досліджено* теоретичні засади з формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін у КНР. На основі зіставлення точок зору українських та китайських педагогів *уточнено* ключові для дослідження поняття, зокрема, ідентичність, ідентифікація, самоідентифікація, професійна самоідентифікація, педагогічна самоідентифікація, компетенція, компетентність; *розкрито* форми та методи формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін КНР; *визначено* роль педагогічної практики у процесі формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін; *подальшого розвитку* набула розробка системи педагогічної освіти Китаю; *надано* рекомендації щодо творчого використання українського досвіду з питань формувань педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін. *У науковий обіг введено* нові факти, теоретичні ідеї та підходи до формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін, обґрунтовані теоретиками і практиками Китаю та України.

**Практичне значення дослідження** полягає в тому, що систематизовані теоретичні ідеї й узагальнений практичний досвід із формування педагогічної самоідентифікації з метою творчого використання ідей в освітньому просторі КНР. Одержані результати дослідження можуть використовуватися під час викладання таких навчальних курсів: «Педагогіка», «Загальна педагогіка»,

«Порівняльна педагогіка», «Педагогіка вищої школи». У дослідженні проаналізовано сучасні педагогічні ідеї КНР та України, які можуть мати певний вплив на розв'язання сучасних проблем щодо формування змісту освіти та розробки ефективних методів формування майбутніх педагогів спортивних дисциплін. Зміст дисертації сприяє формуванню цілісного уявлення про підходи до формування проблеми, що досліджується.

**Ключові слова:** майбутні вчителі спортивних дисциплін, заклади вищої освіти, педагогічна самоідентифікація, компетентності, смак до педагогічної діяльності.

## **СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ**

*Статті в наукових фахових виданнях України та таких, які входять до міжнародних наукометричних баз*

1. Хань Ч. Система підготовки вчителів спортивних дисциплін в КНР. Theoretical foundations of pedagogy and education: collective monograph / Hritchenko T., Loiuk O.,...Han Zh. etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. 640-651.
2. Kalashnyk N., Marakushin A., Han Zh., Wu Y., Shevchenko N. The Chinese concept of talentness in the idea of National Paralympic movement. Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference May 22nd, 2020. 232-242 (WoS).
3. Yesman I., Hang Ch., Kalashnyk L., Shyshenko V., Nebytova I. Modern approaches to pedagogical work with gifted children in primary education: the experience of modern People's Republic of China. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2022. 12/01-XXV. 148-153. (WoS)
4. Хань Ч. Підготовка вчителів спортивних дисциплін в КНР: складові системи. Наукова скарбниця освіти Донеччини. 2018. 2. 123-126.

5. Калашник Н., Хань Ч. Соціальна практика як засіб формування смаку до педагогічної діяльності вчителя спортивних дисциплін (досвід КНР). Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка. Вип. 1 (157) / Нац. ун-т «Черн. колегіум» ім. Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2019. 67–71.

*Статті в інших виданнях, матеріали конференцій*

6. Мкртічян О., Маракушин А., Хань Ч. Педагогічна самоідентифікація як вимога процесу фахової підготовки вчителя спортивних дисциплін. Балканско научно обозрение. 2018. 1. 59-63.
7. Han Zh. Вкус к педагогической деятельности как обязательная компетенция преподавателя спортивных дисциплин. Збірка наукових праць міжнародної науково-практичної конференції «Генеза освітнього профілю студента у кореляції із потребами глобального ринку праці. Кошице, 2017. 270-273.
8. Хань Ч. Компетенції викладача спортивних дисциплін. Сучасна педагогіка: теорія, методика, практика. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 7-8 вересня 2018 року). Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2018. 84-87.
9. Han Zh., Marakushin A. Formation of taste for pedagogical work in the PR China: phenomena of social pedagogical practice. Proceedings of the Conference «Scientific development of new Eastern Europe» (Riga, Latvia. April 6, 2019). Riga, 2019. 73-75.
10. Han Zh. Sport education work with disabled children in China: why it fails. Сходознавство. Актуальність та перспективи : тези доп. I Міжнар. наук.-метод. конф., Харків, 20 берез. 2020 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [уклад.: Н. В. Руда, Л. М. Ямпольська]. Харків : ХНПУ, 2020. 83-85.

11. Хань Ч. Практика використання досвіду військовослужбовця в спортивно-педагогічній роботі з молоддю (досвід КНР). I Міжнародна науково-практична конференція «Соціальні аспекти військово-професійної діяльності сектора безпеки і оборони: виклики сьогодення»: Збірник тез доповідей, 20.05.2021 / під.ред. Трубавіної І.М., Міршука О.Є., Чупрінової Н.Ю. Х.: НА АНГ, 2021. 249-250.
12. Han Zh., Terentieva N. Forms of sports teachers training in the system of vocational education in China. *Astaea*. 2021. 2. <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/astaea/issue/view/296/showToc>
13. Хань Ч. Педагогічна самоідентифікація вчителів спорту в КНР: загальна проблематика. The VIII International science conference «Science and practice: actual problems, innovation», November 09-12, 2021, Amsterdam, Netherlands. 375-377.



## SUMMARY

### **Han Zhangliang. Pedagogical Self-Identification of Future Teachers of Sports in China**

Thesis for the degree Doctor of Philosophy on specialty 015 – Professional education (on specialities). — H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, 2022

The dissertation "Pedagogical Self-Identification of Future Teachers of Sports in China" scientifically substantiates theoretical foundations and experience of formation on the specified pedagogical problem, highlights approaches to the formation of pedagogical self-identification of future teachers of physical education in Ukraine and identifies ways to creatively use Ukrainian experience in Chinese educational system. In particular, the essence of such key concepts for research as identity, identification, self-identification, professional self-identification, pedagogical self-identification, competence, and competency is revealed, main elements of professional self-identification are presented; the system of training of future teachers of sports disciplines is analyzed and the role and place of psychological and pedagogical disciplines in the educational process of higher education is determined; the experience of forming pedagogical self-identification is generalized both during classes in Pedagogy, Psychology and other academic disciplines, and pedagogical practice.

Based on the analysis of pedagogical literature, approaches to the definition of the essence of professional and pedagogical self-identification of future professionals are highlighted, main elements of professional self-identification (status and roles offered by society; social groups and institutions within which professional self-identification is carried out; values, social norms, knowledge, and skills necessary for the formation and maintenance of professional status, social technologies for the reproduction and transmission of norms, values and cultural

patterns of the profession to other people) are presented; main stages of professional self-identification (knowledge of the profession and model of the ideal professional; motivation to perform professional activities; study the features of professional activity) are given, factors of professional self-identification (family and family traditions; school and extracurricular education; socio-cultural context; professional education; economic and political and context) are identified.

It is established that the structure of professional ideas, which can act as psychological mechanisms of forming the image of the profession, is closely connected to pedagogical self-identification. In particular, communicative and professional competence and the value-motivational component of professional activity are specified. Approaches to the definition of such important for research concepts as "competence" and "competency" are analyzed. Competences, the acquisition of which is a necessary element of teacher formation (personal, methodical, professional, social, communicative, multicultural, informational, psychological, psychological-pedagogical ones) are generalized.

It is found that in China there is a need to form pedagogical self-identification of future teachers of sports, as there are some students who during their studies in pedagogical institutions associate themselves more with sportsmen than teachers, which can negatively affect the organization of the educational process.

In order to better understand the approaches to the formation of future teachers of sports in general and pedagogical self-identification in particular, the training system that exists in higher education institutions in China is analyzed. It is established that the training of relevant specialists can take place both on the basis of universities of physical education and on the basis of the faculties of physical education of pedagogical universities of the country. During education, both sports training of students and the study of disciplines of the psychological and pedagogical cycle are in the focus of attention.

It is established that the formation of pedagogical self-identification occurs during the study of such disciplines as Pedagogy, Psychology and partly Foreign Language. The content of programs in these disciplines is analyzed and topics that contribute to the formation of pedagogical self-identification of future teachers of sports are identified: "Pedagogical skills of teachers as a theoretical problem of Pedagogy", "Structure of pedagogical skills of physical education teachers", "Pedagogical skills", etc. Approaches to the study of these topics are highlighted.

It is established that further formation of pedagogical self-identification of future teachers of sports occurs during pedagogical practice. It is found that during this type of educational activity, students should develop professional, practical and methodological knowledge. Main tasks of pedagogical practice (formation and development of professional knowledge, skills and abilities; development of need for pedagogical self-education and constant self-education; creation of interest in the profession of sports teacher; education of personality qualities necessary for the profession of sports teacher; study of the experience of other colleagues with the purpose of its creative use during teaching; study of the organization of the educational process in secondary school and high school; the formation of a creative approach to the implementation of pedagogical activities) are highlighted

On the basis of the analysis of programs on pedagogical practice the competences which should be formed after it (general-professional, professional and general-cultural) are generalized. The main types of work (organizational, educational-methodical, research, physical culture and health-improving) and their content during pedagogical practice are determined. It is established that pedagogical practice allows students to form their own pedagogical self-identification, because during it they receive methodological support for classes and improve methodological knowledge and skills, understand the need for knowledge of mental functions, basic human needs, emotions and feelings, motivation, socio-psychological features of different groups of people,

psychological and pedagogical means of organizing and managing an individual or group of people.

The system of training future physical education teachers in Ukraine is revealed. It is found that, as in China, the formation of specialists of the relevant profile takes place both on the basis of academies of physical education and at the faculties of physical education of pedagogical universities. At the same time, the block of psychological and pedagogical disciplines and hours for their study are much more widely represented in Ukrainian higher education institutions, which contributes to a deeper formation of pedagogical self-identification. In particular, the formation of pedagogical self-identification of Ukrainian students occurs during the study of such disciplines as "Pedagogy", "Psychology", "Fundamentals of the Theory and Methods of Physical Education", "Fundamentals of Pedagogical Skills", "Theory and Methods of Gymnastics", "Theory and Methods of Teaching Sports Disciplines" , "Improving Sports and Pedagogical Skills", "Pedagogical Practice in Primary School of Secondary Education", "Pedagogical Skills", "Theory and Methods of Sports Training in Educational Institutions", etc. The content of these courses and topics aimed at the formation of pedagogical self-identification are analyzed.

Based on the analysis of curricula and work programs of leading higher education institutions of Ukraine, findings and achievements of Ukrainian scientists, recommendations on the possibilities of creative implementation of Ukrainian ideas in the educational space of China are identified: activities; application of a competency-based approach to the training of future teachers of sports; taking into account external and internal factors of professional development of physical education teachers; improving theoretical and methodological training of future physical education teachers; development of the ability of self-organization in future teachers as a component of their professional training.

**The scientific novelty and theoretical significance** of the study is that for *the first time* the theoretical foundations for the formation of pedagogical self-identification of future teachers of sports in China is presented. Based on the comparison of the views of Ukrainian and Chinese teachers, the key concepts for the study are specified, in particular these is identity, identification, self-identification, professional self-identification, pedagogical self-identification, competence, competency; the forms and methods of formation of pedagogical self-identification of future teachers of sports disciplines of the People's Republic of China are revealed; the role of pedagogical practice in the process of formation of pedagogical self-identification of future teachers of sports disciplines is determined; further development of the system of pedagogical education in China is highlighted; recommendations on creative use of Ukrainian experience on the formation of pedagogical self-identification of future teachers of sports disciplines are worked out. New facts, theoretical ideas and approaches to the formation of pedagogical self-identification of future teachers of sports disciplines, substantiated by theorists and practitioners of China and Ukraine, are introduced into scientific circulation.

**The practical significance** of the study is that theoretical ideas are systematized and practical experience in the formation of pedagogical self-identification is generalized in order to creatively use ideas in the educational space of China. The obtained research results can be used during the teaching such courses as "Pedagogy", "General Pedagogy", "Comparative Pedagogy", "Higher School Pedagogy". The study analyzes modern pedagogical ideas of China and Ukraine, which may have some influence on solving modern problems in shaping the content of education and developing effective methods for the formation of future teachers of sports. The content of the dissertation contributes to the formation of a holistic view of the approaches to the formation of the problem under study.

**Key words:** future teachers of sports disciplines, institutions of higher education, pedagogical self-identification, competencies, taste for pedagogical activity.

## LIST OF APPLICANT'S PUBLICATIONS ON THE THESIS

*Articles in scientific professional publications of Ukraine and the ones included in the international scientometric bases*

1. Kalashnyk N., Marakushin A., Han Zh., Wu Y., Shevchenko N. The Chinese concept of talentness in the idea of National Paralympic movement. *Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference May 22nd, 2020.* 232-242 (WoS).
2. Yesman I., Hang Ch., Kalashnyk L., Shyshenko V., Nebytova I. Modern approaches to pedagogical work with gifted children in primary education: the experience of modern People's Republic of China. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research.* 2022. 12/01-XXV. 148-153. (WoS)
3. Khan Ch. Pidhotovka vchyteliv sportyvnykh dystsyplin v KNR: skladovi systemy. *Naukova skarbnytsia osvity Donechchyny.* 2018. 2. 123-126.
4. Kalashnyk N., Khan Ch. Sotsialna praktyka yak zasib formuvannia smaku do pedahohichnoi diialnosti vchytelia sportyvnykh dystsyplin (dosvid KNR). *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Chernihivskiy kolehium» imeni T.H.Shevchenka.* Vyp. 1 (157) / Nats. un-t «Chern. kolehium» im. T. H. Shevchenka ; holov. red. M. O. Nosko. Chernihiv : NUChK, 2019. 67-71.
5. Khan Ch. Systema pidhotovky vchyteliv sportyvnykh dystsyplin v KNR. *Theoretical foundations of pedagogy and education: collective monograph / Hritchenko T., Loiuk O., ...Han Zh. etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. 640-651.*

*Articles in other publications, conference proceedings*

6. Mkrtichian O., Marakushyn A., Khan Ch. Pedagogichna samoidentyfikatsiia yak vymoha protsesu fakhovoi pidhotovky vchytelia sportyvnykh dystsyplin. *Balkansko nauchno obozrenye*. 2018. 1. 59-63.
7. Han Zh. Vkus k pedagogicheskoi deiatelnosti kak obiazatelnaia kompetentsiia prepodavatelja sportyvnykh dystsyplin. *Zbirka naukovykh prats mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Henezha osvithnoho profilu studenta u koreliatsii iz potrebamy hlobalnoho rynku pratsi»*. Koshytse, 2017. 270-273.
8. Khan Ch. Kompetentsii vykladacha sportyvnykh dystsyplin. *Suchasna pedagogika: teoriia, metodyka, praktyka*. Materialy V Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (m. Chernihiv, 7-8 veresnia 2018 roku). Kherson: Vydavnytstvo «Molodyi vchenyi», 2018. 84-87.
9. Han Zh., Marakushin A. Formation of taste for pedagogical work in the PR China: phenomena of social pedagogical practice. *Proceedings of the Conference «Scientific development of new Eastern Europe»* (Riga, Latvia. April 6, 2019). Riga, 2019. 73-75.
10. Han Zh. Sport education work with disabled children in China: why it fails. *Shkodoznavstvo. Aktualnist ta perspektyvy : tezy dop. I Mizhnar. nauk.-metod. konf.*, Kharkiv, 20 berez. 2020 r. / Kharkiv. nats. ped. un-t im. H. S. Skovorody ; [uklad.: N. V. Ruda, L. M. Yampolska]. Kharkiv : KhNPU, 2020. 83-85.
11. Khan Ch. Praktyka vykorystannia dosvidu viiskovosluzhbovtisia v sportyvno-pedagogichnii roboti z moloddu (dosvid KNR). I Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia «Sotsialni aspekty viiskovo- profesiinnoi diialnosti sektora bezpeky i oborony: vyklyky sohodennia»: Zbirnyk tez dopovidei, 20.05.2021 / pid.red. Trubavinoi I.M., Mirshuka O.Ie., Chuprinovoi N.Iu. - Kh.: NA ANH, 2021. 249-250.

12. Han Zh., Terentieva N. Forms of sports teachers training in the system of vocational education in China. *Astaea*. 2021. 2. <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/astaea/issue/view/296/showToc>
13. Khan Ch. Pedagogichna samoidentyfikatsiia vchyteliv sportu v KNR: zahalna problematyka. The VIII International science conference «Science and practice: actual problems, innovation», November 09-12, 2021, Amsterdam, Netherlands. 375-377.